

tig kraftigt, af den ægte Slags. Men da det kom til Stykket, fik man Betæneligheder ved denne Sag, idet man mente, at det dog var det Rigtigste at give noget efter, og da det heller ikke hjalp, gav man mere efter, og da dette heller ikke hjalp, gav man efter paa det Hele, saa at man havde det Særlynd, at et Ministerium og forresten en stor politisk Del af Folket, som siger, at Folkethingsparlamentarismen er noget Forkert, at det slet ikke kunde gaa med den, selv virkelig bidrog til, at den af Folkethinget vedtagne Finantslov blev endelig. Folkethingsparlamentarismen fejrede altsaa selv under disse meget uheldige Vilkaar. Som sagt, Statskup komme vi sikkert ikke til, og Oprør gjøre vi naturligvis heller ikke; der er Ingen her i Landet, der rigtig gjerne vil udenfor Loven, naar han kan undgaa det. En enkelt Gang kan det ske, at en Mand kan komme i Fængsel og blive behandlet noget ilde. Vi have nylig haft et Exempel med en Mand paa Bornholm, der blev dømt for Majestætsforbrydelse, og man udsatte ham da for smaa Chikanerier; man tog ham paa selve Grundlovsdagen i Almindingen, da han skulde holde Tale — det var en sær Fornøielse at berøve ham den Glæde — og man satte ham ind, ikke i et almindeligt borgerligt Fængsel, hvor de pøene Folk komme, men i et sædvanligt Fængsel. Nu, han fandt sig i det, og da han kom ud, holdt Publikum ham skadesløs ved at fetere ham i høi Grad og dotere ham. Han har altsaa ikke lidt nogen Skade. Der tales om Oprør, men det sker nu ikke herhelligs. Man taler Noget om Republikken, men det har ingen rigtig Art med de Beskræbelsler. Jeg tror slet ikke paa dem. Altsaa, vi komme saamænd ikke ud af det ved den af min Ven fra Udlandet anviste Methode, det være sig enten ved Oprør eller ved Statskup; vi maa ganske vist vente, der er ikke Andet for. Vi maa rolig finde os i disse fortvivlede Tilstande, indtil Folkestemningen, den offentlige Mening kommer, indtil den stille Magt, om De vil, forandrer det Hele, og det kan saamænd gjerne være, at der ikke er saa langt frem, som man skulde tro. Dette Ministerium har haft sin Mission. Det har lært os Meget. Vi have haft Mobgang, og det har man godt af. Ministeriet har virkelig haft sin Mission. Jeg understøtter ikke alt Dette for at udsætte Noget paa det høitærede Ministerium. Det har sine Anstuelser, og det forfegter sine Anstuelser med en Haardnaffethed, der var en bedre Sag værd. Jeg respekterer det. Ministeriet har virkelig haft sin Mission, den samme, som Vinteren har i Naturen, nemlig, at Altligger stille og i Dvale under dens Scepter.

Men saa kommer Foraaret, saa grønnes Alting; Isen og Sneen smelter, og det bliver da atter lys Dag. Den Tid vil komme. Det er ikke givet Noget af os at sige, naar det sker; men jeg tror, vi have overstaaet det Værste. Vi have saaledes den berømte Kvægsag. Undskyld, jeg igjen vender tilbage til den, men det er blot for at gjøre en lille Bemærkning. Da Sagen først kom frem for et Aarstid siden, stillede de Fleste af forskellige Grunde sig paa Indenrigsministerens Side, men de havde ikke Alle rigtig overveiet Følgerne af dette hensynsløse, krasse Forbud, de havde ikke overveiet, at den Tilførsel til vort Opdræt, som vi faae billigt fra Sverig, kunne vi ikke undvære, da vi ere et exporterende Land. Dens Udeblivelse for laug Tid har fremkaldt Kreaturmangel her i Landet og ogsaa Kjødets Fordyrelse, thi, mine Herrer, den egentlig væsentligste Faktor er Kjødets Fordyrelse i Kjøbenhavn. Det er det, der gjør, at Stemningen vender sig med stor Uvillie mod Ministeriet, at Folk gjør, jeg vil ikke sige Oprør eller Opstand, men en oppositionel Bevægelse; og det gjør Folk nødigt, navnlig herhelligs, for de ere absolut nødt til det. Detsgang man gjorde Revolution i Frankrig i 1789, da var det Kvinderne fra Hallerne, der manglede Brød, det var dem, der gjorde den første Bevægelse. Og vil man se ret til, er det Kvinderne her i Kjøbenhavn, der have givet Signalet til denne Bevægelse mod det høie Ministerium. Thi det er en Kjendsgjerning, at Kvinderne, hvor fantasiafiste de end kunne være paa mange Omraader, dog ere, naar man kommer paa deres eget Departement, det økonomiske Gebet, Realister i en Grad, man ikke skulde gjøre sig nogen Mening om. Mærk de først, at de skulle give flere Penge ud, end de ere vante til, sige de til deres Mænd: Det gaar ikke an, Du maa sørge for, at Indenrigsministeren kommer bort, eller at Forbudet bliver hævet. Mændene lystre, og paa den Maade danner der sig tilfaldt en Opinion, som gjør, at Stemningen slaar helt om. Det var oienlyndigt, hvor forbausset den høitærede Minister var iaar over, at de Argumenter, som slog saa udmærket an ifjor her i Salen og ude i Publikum — Ministeren havde klaret sig udstærket — nu faldt til Jorden. Ingen vilde høre dem, Høre blev borte, der var kun Enkelte tilstede, og de talte imod Ministeren. Paa den Maade vilde Stemningen vende sig ganske, naar det først er gaaet rigtigt op for Publikum, at Manglen paa Reformer i Toldloven fordyrer Kaffe, Sukker, Kul, Salt og i det Hele gjør det daglige Liv besværligere for Folk, end det bør være. Naar det rigtig begynder at gaa op for dem, vil det virke langt bedre